

ΑΡΚΑΔΙΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐν Ρεθύμνῃ ἰσπ. προλήρη εἰς	7
Διὰ τὰ ἄλλα Τμήματα τῆς Κρήτης	8
Διὰ τὸ ἔξωτερικόν	9
Ἐκαστὸν στίχον καταχωρήσεως	Γρ. 1

Πατρός τε καὶ Μητρός καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιωτέρον ἐστὶν ἡ Πατρίς, καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον. (Πλάτων)

Πᾶσα αἰτία, δημοσιεύσεως ἀπευθυνέται πρὸς τὴν Διοικήσιν ἐπιτελεσθῆναι ταχυδρομικῶς Τίμη ἑκάστου φύλλου παρ. 50

Ἐκδίδεται ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Ἐπευθύνει συντάκτης ΣΤΥΛ. ΕΜ. ΚΑΛΑΜΙΤΑΡΗΣ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἐπιθυμοῦντες νὰ καταστήσωμεν μᾶλλον εὐπρόσιτον τὸ «Ἀρκάδιον» τοῖς ἀναγνώσταις αὐτοῦ, ἠλαττώσαμεν ἀπὸ σήμερον τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ ὁ ἴζοντες αὐτὴν ἐν Ρεθύμνῃ καὶ ὅπου ἄλλοῦ στέλλεται ἀνευ τεχυδρομικῶν, φράγκα 7 εἰς ἐν τοῖς λοιποῖς Τμήμασι τῆς νήσου φρ 8 καὶ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ φράγκα 9.

Διὰ τὰ Δημουργεῖα, τοὺς Δημοδιδασκάλους, τοὺς φοιτητάς τοῦ ἔθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοὺς μαθητάς τῶν Γυμνασίων τῆς νήσου ἢ συνδρομὴ περιορίζεται εἰς τὰ 2)3 τῆς ἀνωτέρω ὀριζομένης.

Ὁ δεχόμενος τὰ 3 πῶτα φύλλα ἴσῃ τὰ ὑπ' ἀριθ. 108, 109 καὶ 110 τοῦ «Ἀρκαδίου» θεωρεῖται συνδρομητῆς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1888. δι' ἐν ἔτος

Ἡ Διεύθυνσις

Πολιτικὴ ἐπιθεώρησις τοῦ ἀπελθόντος ἔτους.

Α

Ἡ ἀνατολή τοῦ ἀπελθόντος ἔτους, οὗ τὴν ἐπιπέπνην ἴχρην τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Ἀρκαδίου σκοποῦμεν νὰ σκιαγραφήσωμεν, εὖρε τὰ τοῦ τόπου ἡμῶν πράγματα εἰς τὸ ἔσχατον θρῖον τῆς ἀνωμαλίας καὶ ἀποσυνθέσεως προαχθέντα, τὴν ἔκνομον τῶν τέλεον ἐκλιποῦσαν καὶ τὸν Κρητικὸν λαὸν μαστιζόμενον ὑπὸ πολιτικῆς ἅμα καὶ κοινωνικῆς δυσπραγίας, τοῦτο μὲν ἔνεκα τῆς σατραπικῆς καὶ τυραννικῆς Διοικήσεως τοῦ πῶτος Γεν. Διοικητοῦ Σάββα Πασσᾶ, τοῦτο δὲ ἔνεκα τῆς ἐπιμόνου ἀρνήσεως ἢ ἀντίτασσε, ἢ Ἀυτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ δίκαια αἰτήματα τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ καὶ κατ' ἐξοχίαν εἰς τὴν διαφθόρῃσιν τοῦ οικονομικοῦ ζητήματος τοῦ τόπου διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν παραγωγῆσεως τῶν 2)3 τῶν τελωνειακῶν προσόδων, δι' ὧν καὶ μόνον ἠδύνατό τις νὰ προσδοκᾷ ποῖαν τινα βελτίωσιν τῶν κακῶς κειμένων, ἐδραϊοῖσιν ἐνὸνμου τάξεως, καὶ προαγωγῆν τῆς εὐημερίας τοῦ τόπου.

Ἄλλ' ἐνφ' μεσοῦτος μόλις τοῦ Ἰανουαρίου ἢ τοῦ τόπου κατὰστασις διέτελει εἰς τοιοῦτο ἀκρασφαλὲς σημεῖον ἀπειλοῦν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν διεσπᾶσθαι τῆς ἡσυχίας τοῦ τόπου, εἰς δὲ τὰ στήθη τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ ἤρξατο νὰ κοχλάζῃ ἢ ἀγανάκτησις καὶ ἡ ἐργὴ κατὰ τῆς ἀπολυτόφρονος καὶ τυραννικῆς Διοικήσεως τοῦ Σάββα Πασσᾶ καὶ μακρινῶδες νὰ ἐκρήγγυται καὶ νὰ ἐκδηλοῦται διὰ τοῦ τόπου τοῦ ὄργανου τούτου τῆς κοινῆς γνώμης, καὶ ἐν συνελεύσει δημοσίαι, ἐφ' σπουδαίας ἤρχισεν νὰ σκέπτηται ὁ λαὸς τῆς Κρήτης περὶ τῆς τύχης του, ἢ δὲ τοῦ τόπου ἀνώτατος ἀρχῶν λησμονῆν τὴν

ὑπαρξίν τῶν νόμων καὶ τῶν φερμανίων ἐξ ὧν ἐξήρτατο ἡ ἐξουσία αὐτοῦ καὶ ἀριέμενος εἰς τὴν ἔρημν τῶν ἀρχαίων τῶν παθῶν του καὶ τῶν παλαιῶν τυραννικῶν ἐξέων του ἠπαίει σπουδασιολογῶν κα μετὰ σοβαρότητος ἐνώπιον σπετήσῃσιν ἡμῶν, ἐτι ἐκ τὸ τόπος πειραθῆν διὰ τῆς βίας νὰ ἀποβῆν αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς, δὲν ἤθελε διατάσει τότε νὰ θέσῃ πρὸς ἑαυτοῦ τὸν ἐνὸς ἄκρου τῆς Κρήτης μέγχι τοῦ ἐτέρου καὶ ἀποδείξῃ ἐτι καὶ γρηγόρας σήμερον εἶναι οἱ οἰκὸς ὑπῆρξε καὶ πρὸ τοῦ 66, αἰφνιδίως ἀν οὐχὶ καὶ ἀπροσδοκῆτως μετὰ τῆς φρικώδους τύπτας ἀπειλᾶς καὶ τὴν μεταγενεστέρων ἀνικητῆ ἐπίσημοι δ' ἄφουσι αὐτῶν ἐπῆλθεν ἡ νέα διοικητικὴ μεταβολή, καὶ οὕτως ὁ μὲν τόπος ἐτάθη πρὸς στιγμήν ἀπὸ βεβαίας καταστροφῆς, ἢ δὲ παραιτηθῆς ἢ προσκληθῆς νὰ ὑποβῆν τὴν παραιτήσιν αὐτοῦ ἀνώτατος ἀρχῶν τῆς νήσου ἔσχε τὴν ἀτυχίαν νὰ στερηθῆ τῆς ἀπολαύσεως τῆς ἡδονῆς νὰ κορέσῃ τὰς αἰμοχαρεῖς ὀρέξεις του, ἐιδὸς ἀχθῆ καὶ ἔμαθε μετὰ λύπης ἀκόμη μίαν φορᾶν, ἐτι ὁ λαὸς τῆς Κρήτης ὑπὲρ πάντα ἄλλον λαὸν τῆς ὀρηλοῦ εἶναι θερμότητος λόττης τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσότητος, ὅσον καὶ ἀσπόνδους ἐχθρὸς τῆς τυραννίας καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ, παραφροσύνης καὶ ἀνελευθερίας τοιαύτας αἰμοχαρεῖς ἴπειλας καὶ ἐτοιμοὺς ὧν ἐν πάσῃ στιγμῇ νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἀνανεώσῃ μετ' ἀπαρμιλλοῦ αὐταπαρνήσεως τῆς θυσίας δι' ὠνἀπέκτησε τὰ τιμαλῆ ἑαυτοῦ προνομία καὶ ἐνῶρσε τέλος εἰς τὸ γῆρας τοῦ ἐτι ὁ τὰς τύχας τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας ἰθύνων φιλόλαος καὶ τριεσάττος ἡμῶν Ἀναξ. ἀλλοίωθ' ἔδωκε τοῦ ἀναξίου αὐτοῦ ἀναδειχθέντος ὑπῆρξετο ἔμφροεῖται ἀρχῶν, ἀποστρεφόμενος τὰς σαφῆς καὶ δηώσεις τοῦ λαοῦ του, καὶ κηδόμενος καὶ φειδόμενος τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τῶν ὑπηκόων του καὶ εὐπερ τις ἄλλος ἀγαθὸς καὶ συνετὸς πατὴρ περὶ τῆς προαγωγῆς καὶ εὐημερίας αὐτοῦ ἡμερῶν, δαφιλίας ἀπόνεμον αὐτοῖς πάντα τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης.

Δικαιοσύνης φρόνιτελοῦντες ἠολογοῦμεν ἀνεπυρλάκτως καὶ μετὰ παρηρησίας ἐτι διὰ τῆς ἐπελευθούσης ταύτης αἰφνιδίας νέας Διοικητικῆς μεταβολῆς καὶ τοῦ ἐκδηλοῦντος αὐτοῦ. Φερμανίου τοῦ διορισμοῦ τῆς Α. Ἐξ. τοῦ νῦν Γεν. Διοικητοῦ κ. Κωσταντίνου Πασσᾶ Ἀνθοπούλου ἢ Α. Α. Μ. ὁ σεπτὸς ἡμῶν Ἀναξ οὐ μόνον ἄκραν πολιτικὴν σύνεσιν ἐπέδειξάτο ἐν τῇ κρισίμῃ ταύτῃ στιγμῇ ἢ ὁ τόπος ἡμῶν διέτρεξεν, ἀλλὰ συνάμα ἐξεδόλωσε πασιφανῶς καὶ διετράνωσε τὴν ζωῆν συμπίπτειν καὶ τὸ ἔδωκε ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὅπερ ἐν τῇ ἔνωτος πατρικῇ αὐτοῦ μερίμνῃ τρέπει ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς καὶ τῆς εὐημερίας τῆς Κρήτης. Κατὰ πόσον ἔμαθε ὁ διακαὴς οὗτος πόσις τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος ἐπραγματώθῃ, κατὰ πόσον ὁ νέος ἡμῶν Γεν. Διοικητῆς οὐ τὸν διορισμὸν καὶ τὴν ἀρχὴν ἐν τῷ τόπῳ μετ' ἀνεκφράστου χαρῆς ἐπανηγύρισεν σύμψας ὁ τόπος ἀναπεκρίθη εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ σεπτῶ ἡμῶν Ἀνακτος καὶ τοῦ τόπου, κατὰ πόσον ἐμερίμνησεν οὗτος περὶ τῆς λύσεως τῶν ἐκρημῶν ζητημάτων ἡσυχίας τοῦ τόπου τῆσιν, τῆσιν ἀγνώστῃσιν δημοσίας τάξεως καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν λοιπῶν κλάδων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, καὶ καθόλου περὶ τῆς βελτιώσεως τῶν κακῶς ἐχόντων καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ τόπου, θέλομεν πραγματευθῆν ἐπομένους ἀρθροῖς,

Ἐπανάληψις τῆς ἐκδόσεως τοῦ «ΑΡΚΑΔΙΟΥ».

Σὺν τῷ νέῳ σωτηρίῳ ἔτει 1888 ἀρχόμεθα τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Ἀρκαδίου».

Ἐχόντες ὡς ἀρχὴν νὰ μὴ θυσιαζώμεν τὰς ἀρχάς μας οὕτε εἰς περιπορήσεις οὕτε εἰς ἀπειλὰς, οὕτε νὰ εἰμεθα ἐκ συστήματος ἐγκληματισταὶ καὶ ἠμνηταὶ τῶν κυβερνητικῶν πράξεων ἄλλ' οὕτε καὶ ἐκ συστήματος κατηγοροί, διότι ἰσθόδοτε τὸ «Ἀρκάδιον» ἢ ἡ ἀναπληροῦσα αὐτὸ ἐτε τοῦτο ἔπαυετο «Παρηρησία» ἐγένετο ὄργανον τῆς Κυβερνήσεως οὕτε καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐπέσχεν καθ' ἑνοῖον νῦν τε καὶ οἱ λιποτακτῆσαντες καὶ ὑπο ἄλλων ἀντικατασταθέντες φίλοι του εἰς στενάς σχέσεις, ὡς Γεν. Διοικ. Συμβούλοι ἢ βουλευταὶ, διέτελλον μετὰ τοῦ Κυβερνήτου τῆς νήσου. Οἱ ἀναγνώσται τοῦ Ἀρκαδίου, δὲν ἄ λησμονῆσαν βεβαίως ἐτι τοῦτοῦ ἀπολυτοῦ ἔσχε τὴν πολιτείαν τῶν ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ Γ. Δ. Συμβούλων πολλάκις κατέκρινε πράξεις τοῦ τότε Κυβερνήτου τῆς νήσου—οὗ τὴν σέβησιν ἔνεκα τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἀληθείας πατριώται μὲν αὐτῶν τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν ἔσχεσιν αὐτοῦ ἐξαιρουμένων—δὲν ἔλλειψε δὲ σὺν τῆς δικαιοῖας ἐπικριτέσι κατὰ τῶν πράξεων τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ Σάββα Πασσᾶ νὰ ἐπανείσῃ καὶ τὰς ἀξίας ἐπαίνου ἔλιγους πράξεις αὐτοῦ.

Τοῦτο ἐπράξε τὸ Ἀρκάδιον καὶ ἡ Παρηρησία καὶ διὰ τὴν Α. Ἐξοχότητῶν νῦν Γεν. Διοικητῆν Κρήτης κ. Κ. Ἀνθοπούλου Πασσᾶν ἐπικρίνασαι πράξεις τινὰς ὑπαγορευθείσας ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Σάββα Πασσᾶ. Τοῦτο δὲ πρᾶγμα καὶ εἰς τὸ μέλλον—ἀν βίωσῃ πολὺ τὸ «Ἀρκάδιον» καθέσθον βλέπομεν πολλὰ τοῦ χαρωμένου Γραφείου ὀμάτα πύκνωσιν καὶ ροδούμεθα μὴ ἢ ἀσθένεια τῆς παύσεως φέρῃ χαρὰ καὶ ἐπιδοκίμων—ὡς ἐπανῆν δηλοῦται τὰς ἀξίας ἐπαίνου πράξεις καὶ ὅ μείμνηται τὰς ἀξίας μνησῆς.

Ἐνεκα τῶν ἀρχῶν τούτων τοῦ «Ἀρκαδίου» ἐκπρᾶξομεν κατὰ καθήκον τὰς ἀντιπροσωπεύσεις πρὸς τε τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Γεν. Διοικητῆν κ. Κ. Ἀνθοπούλου Πασσᾶν διὰ τὰς εὐχολογίας αὐτοῦ ἐνεργείας παρὰ τῇ ἴψ. Πύλῃ ἔσχε τῆς παντοεινῆς παύσεως ἢ ἢν εἴγε καταδικασθῆν τὸ «Ἀρκάδιον» τῆ ἐνεργεία του ἀπηνόου αὐτοῦ διότι τοῦ Σάββα Πασσᾶ καὶ πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Ἰουβερνὸν τῶν Ἐσπερικῶν ἐστι ἐν τῇ εὐθυμείᾳ αὐτοῦ δὲν ἐπέμεινε εἰς τὴν ἀδικον καὶσιν ἄλλ' ἀνεκλίεσεν αὐτὴν ἔμα ἐπέσθη περὶ τοῦ αἰοῦ καὶ παρανόμου αὐτῆς.

Μὲ τοιοῦτον πρόγραμμα τὸ πολυπαλὲς «Ἀρκάδιον» παρουσιαζόμενον ἐκ νέου εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν ὄριζοντα τῆς Κρήτης εὐχεταί τοῖς ἀναγνώσταις αὐτοῦ τὸ νέον ἔτος αἰσίων καὶ εὐτυχῆς.

Οἱ πολέμοι τῶν προνομίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Κρητικῆς αὐτοδιοικήσεως

Ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων ἄτιμα μεταχειρίζονται τὰ φαῦλα πρᾶκτοντες ἐκ τῶν διαχειριστῶν τῶν κοινῶν τῆς ταλαίας Κρήτης εἰσι καὶ τὰ ἑξῆς:

α) Ἡ δημοσιεὴ ἢ δαῖνα πράξις διότι εἶναι ἐντροπὴ νὰ μάθῃ ὁ ἔξω κόσμος ἐτι γίνονται τοιαῦτα εἰς τὴν Κρήτην «πρέπει νὰ γίνῃ ὁ Α. Διοικητικὸς Συμβούλος ὁ Β. ἀπεσταλμένος καὶ ὁ Γ. νὰ διορισθῆ εἰς τὴν δαῖνα θέσιν ἡμῖν τὰς ἐμονοίας διότι εἶναι ἐντροπὴ νὰ ἀκούσθῃ εἰς τὸν